

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. EVFOLYAM, 87. SZÁM

ARA 50 FILLER

KEDD, 1954. ÁPRILIS 13.

Falusi pártszervezeteink legfontosabb feladata

Szeretnénk a megyében szorgos kezű munkásoknak kint a földön. Termelőszövetkezetek, gép-állomások, állami gazdaságok dolgozói, egyéni gazdálkodó parasztok dolgoznak azon, hogy megvegyék az idei gazdag termés alapját. A szorgalmas munkát már eddig is siker koronázta. Országosan elsők vagyunk a tavaszi kalászosok és a cukorrépa vetésében. A tiszacsegei géppálmás szilárdan tartja első helyét a géppálmások versenyében. Az ország legjobb traktoros brigádja is megynkben van, a tiszacsegei géppálmáson. Az országban elsőnek a Hortobágyon kezdték meg a rizs vetését.

A tavaszi munkáknál tapasztalható nagy igyekezet azt mutatja, hogy a párt és kormány határozata a mezőgazdaság fejlesztéséről megértésre talált. Dolgozó parasztjaink mindinkább megérti, hogy az életszínvonal, a jólét emelésének a kulcsa legfőbb eszköze a mezőgazdasági termelés fokozása. A dolgozó parasztnak szorgalmas nyoman több hús, több zsír, több élelem jut egész népünknek. A falu közszükségleti cikkeivel való ellátása is nagymértékben függ a községek dolgozótól. A kender, a len, a cukorrépa, a dohány, a kenyér, a könnyűipar nyersanyaga, vagy másszóval a falu még több közszükségleti cikkel való ellátásának elengedhetetlen feltétele.

A mezőgazdaság fejlesztésében legfontosabb feladat a kenyérgabona terméshozamának növelése. Ezt meg is értette megynk dolgozó parasztsága. Ha az őszi vetésnél itt-ott mutatkozott is emaradás, most tavasszal pótolták ezt. Ezért lettünk elsőek az országban a tavaszibúza vetésében.

Az idei jó termés feltételeinek biztosításához nagymértékben járul hozzá kormányunk sokoldalú segítsége, az olcsó gépi munka, kedvezményes vetőmagcsere, műtrágya, a falunak jutott egyre több mezőgazdasági kiegészítő, nem utolsósorban a körzeti agronómusok szakmai segítsége. Mindezek a feltételek, kormányunk segítsége, dolgozó parasztjaink megnövekedett termelési kedve olyan lehetőségeket biztosítanak a mezőgazdasági termelés jelentős emelésére, amelyre eddig még nem volt példa.

Falusi pártszervezeteinknek, hogy ezek a lehetőségek mennyire fokozódnak, mennyire jelentkeznek majd a terméseredményeknél. Eddigi kezdeti eredményeink falusi pártszervezeteink jó munkája nyomán születettek. A Megyei Pártválasztmány nemrég levelet küldött a falusi pártvezetőségekhez. A levélben a többek között ez áll: „A párt és a kormány határozatai arra köteleznek minden kommunisztát, hogy a meggyőző szó erejével, felvilágosítással, de elsősorban is személy szerinti példamutatással járjanak elől a további nagy mezőgazdasági munkákban is. Megyénk pártszervezeteire, a kommunisztákra vár az a feladat, hogy a május 21-én összeülő III. pártkongresszus tiszteletére a tavaszi mezőgazdasági munka, a begyűjtés, az adó-

fizetés soronlevő feladatait sikerre vigye.”

A vezetőségválasztás idején a falusi alapszervezetek taggyűlésein, a községi párttervezeteken hozott határozatok a mezőgazdasági termelés emelésének elősegítését tűzték ki célul. Ez igen helyes, mert utat mutat pártszervezeteink, pártbizottságaink számára a mezőgazdaság fejlesztésére, a terméseredmények fokozására. Azonban ez csak a munka kezdete. Pártszervezeteinknek mindenütt ott kell lenni, ahol kezdeményezni, irányítani, segíteni kell. A termelési pártellenőrzése nemcsak az üzemi, de a falusi pártszervezetekre is vonatkozik. A mezőgazdasági munkák gyakorlati irányítása a tanácsok feladata. Viszont a tanácsok a pártszervezetek irányításával, segítségével dolgoznak. A tanácsokban, a termelési bizottságokban, tömegszervezetekben ott vannak a kommuniszták legjobbjai. Tőlük várunk a pártönkivüli dolgozók kezdeményezést, útmutatást, példamutatást. **A kommuniszták, a falusi népművelők legyenek a tavaszi munka élénjáró harcosai, a jó módszerek elterjesztésének szószólói.**

Az elmúlt években még gyakran tapasztalhattunk olyan nézeteket falun, hogy „az idő a gazda”. Néhány év tapasztalatai, a fejlett agrotechnikai módszerek igazolták és egyre kevesebb azok száma, akik mindent az időre bíznak. Azonban ez a jelenség még nem azt jelenti, hogy karba tehetjük a kezünket, hogy az idei gazdag termés érdekében nincs szükség politikai felvilágosító munkára, a helyes termelési módszerek ismertetésére.

A tavaszi vetés befejezéshez közeledik. A kenyérgabona után legfontosabb kultúránövénynk, a kukorica vetése nagy ütemben folyik. Igen sokan vetik már az idén négyzetesen a kukoricát nemcsak termelőszövetkezetek, de egyéni gazdálkodók is. Monostorpályiban Laczko Sándor egyéni gazdálkodó, a termelési bizottság tagja, négyzetesen vetette el a kukoricáját. Példáját többen követik a faluban. A tavalyi őszi tavasz nagyban hátráltatta a növényápolási munkát és a megyében több ezer mázsa kukoricával termelt kevesebb az elkészült kapálás miatt. A négyzetesen vetett kukorica szinte alig igényel kézi erőt. Az idén sem vagyunk bebiztosítva egy őszi tavasz ellen, ezért ahol csak lehet, négyzetesen kell vetni a kukoricát, hogy minél több földet tudjunk megművelni gépi erővel. A négyzetes vetésű kukoricánál 10-12 munkanapot lehet megtakarítani holdanként éppen azokban a hetekben, amikor a tavaszi munka dandárja van és a kapálás egybeesik a lucerna, a széna kaszálással, gyűjtéssel. Éppen ezért falusi pártszervezeteink végezzenek széleskörű felvilágosító munkát a dolgozó parasztnak között nemcsak a négyzetes kukoricavetés, de a burgonya négyzetes, fészkes ültetése és más, termésközpontú agrotechnikai módszerek elterjesztésében.

A mezőgazdasági munka nagy előrelendítője a verseny. A dolgozó parasztnak nemcsak ter-

Patkovszky Imre, a Hajdúsági Gyógyszergyár igazgatója:

A bér és munkafegyelem alakulása üzemünkben

Gyárunk egyike Debrecen legfiatalabb üzemeinek: az öt éves terv ajándéka. Az ünneplés átadást két évvel ezelőtt alkotmányunk ünnepe napján tartottuk meg.

Üzemünknek az eltelt két év alatt sok nehézséggel kellett megküzdnie. Eleinte a munkaidő napi 12 óra volt. Hetenként átlag 8-10 órával dolgoztak többet munkásaink. Műszaki dolgozók között az a téves nézet alakult ki, hogy a penicillinyártás sajátossága miatt nem lehet a 8 órás munkaidőt megvalósítani. Hivatkoztak itt a Chinoin-gyár és a többi népi demokratikus országok penicillin üzemeire. Tény az, hogy egyes részlegeknél még 9-10 óra a napi munkaidő, de másutt viszont már a 48 órás munkaidő megvalósítottuk!

A 12 órás munkanap komolyan hátráltatta üzemünk dolgozóinak politikai és szakmai fejlődését. Nem tudtuk megszervezni a szakoktatást, ami annál komolyabb hiba volt, mert üzemünkben szinte szakmunkások nélkül kezdtük meg a termelést. A politikai iskolák sem működtek zavartalanul. Sokszor még az oktatás megszervezését sem biztosítottuk. A kultúra és sport iránt ugyancsak teljes közönyösség uralkodott.

A termelést illetően: különösen a munkafegyelem terén adódtak lazaságok. A késők és igazolatlanul mulasztók száma egyre kedvezőtlenebbül alakult. Nagy volt a fluktuáció. Sok fegyelmértés történt a gyáron belül (elalvás, pontatlan munka, stb.)

A hiányosságok megszüntetésének lehetőségét sokat foglalkoztatt gyárunk pártszervezete és vezetősége. Értünk el így kisebb, nagyobb eredményeket. Helyes és meggyűjtő megoldás azonban csak egy fél éve, partunk és kormányunk ismert határozata után született meg. A határozatok szellemében a vezetőség a pártszervezettel, az üzemi bizottsággal karöltve lépéseket tett a 8 órás műszak bevezetésére, a túlórák megszüntetésére.

A nyolcórás műszakot 1953 augusztus 1-től kezdve valósítottuk meg. Bevezettük a csoportos darabértit is. Sokan úgy gondolták, hogy az új rendszer nyomán adódó problémákat nem tudjuk majd megoldani. Eleinte mutatkozott is ilyen jelenség. Alapos és céltudatos népművelő munkával azonban elértük, hogy dolgozóink túlnyomó többsége helyeselt és magáévá tette a nyolcórás műszak, valamint a darabért bevezetését.

Az Alföldi Nyomda dolgozói a második negyedév sikeréért

Az Alföldi Nyomda dolgozói eredményesen, a napi feladatok túlteljesítésével vesznek részt a kongresszusi versenyben. Az üzem április 18-ig esedékes fogalmát már teljesítette. Jelenleg javult az előállított termékek minősége, ezentúl a rendelkezésre álló papír mennyiség észszerű felhasználásával 25.000 forint értékű anyagot takarítottak meg.

Az üzem dolgozói, teljesítve adótt szavukat most újabb vállalásokat tettek a pártkongresszus és a nemzetközi munkásosztlány nagy ünnepére, május 1-nek tiszteletére. Többek között vállalták, hogy a selejtes termékek arányát 0,5 százalék alá csökkentik, a mezőgazdasági nyomtatvány és fűzetterveket 3 százalékkal túlteljesítik, ezzel együtt az átlagteljesítményt 2 százalékkal növelik: kiváló minőség mellett. Szerepel még az Alföldi Nyomda felelősségében az is, hogy a második negyedévben 20.000 forint értékű anyagot, 3000 forint értékű energiát takarítottak meg az üzem gazdasági kollektívájának hathatós támogatása mellett.

gozó parasztnak nemcsak ter- melési, de versenyző kedvük is megnőtt. Olyan közszében, mint Kaba, amely nem igen tartozott az élénjárók közé, a dolgozó parasztnak nem kisebb célt tűztek ki maguk elé, mint a Központi Vezetőség kongresszusi verseny- zaslájának az elnyerését. Hasonló lendületre, győzni akarásra van szükség megynk valamennyi közszében. Kabának sem jobb az adottságai mint Pocsajnak, vagy Nagylétának. A pártszervezeteknek kell a verseny élére állni és segíteni a dolgozó parasztnak kezdeményezését, Pártszervezeteink mutas-

Mai számból:

Dulles európai látogatásának angol és francia sajtóvisszhangja (2. old.) — A nincstelenség festője: Der kovi's Gyula (2. oldal) — A „Requiem” debreceni bemutatója (2. old.) — A megyei pártbizottság vándorzászlójának tulajdonosa akar lenni a hajdúszováti Új Kenyér tsz (3. old.) — Vasárnap történet (3. old.) — Magyarország — Ausztria 1:0 (4. old.)

tését. A termelésben sem következett be visszaesés, sőt az üzem egyre szebb eredményeket ért el a november 7-i és az 1953. évi terv teljesítésért folyó munkaversenyben.

Ami a beralapot illeti, egy évvel ezelőtt még rendszeres volt nálunk a beralap túllépés. Komoly feladatot okozott mindnyájunknak, hogy dolgozóinkkal megértessük: csak akkor jutnak több keresethez, ha az üzem kiválóan termel, ha nem lépi túl a beralapot és kikerül a hullámvölgyből. Minden termelési értékelésünknek szinte azonos volt a problémája: miként teljesíthetjük a tervet, miként szüntethetjük meg a beralaptúllépést.

Üzemünk az utóbbi 6-8 hónapban már eredményesen és sikeresen termel. Első negyedéves tervünket 10 százalékkal túlteljesítettük és terven felül több mint négy és fél millió forint értékű penicillint adtunk a népgazdaságnak. A tervteljesítés emelkedése az átlagkeresetek arányát jelentősen megnövelte. Fermentáló üzemünkben az átlagbér például tavaly februárban 690 forint volt, míg az idén 104,6 százalékos tervteljesítés mellett 1076 forintra emelkedett. Komolyan javult a kis fizetésű portások, éjjelőrök, takarítók anyagi helyzete is. Fizetésük a minisztertanács legutóbbi rendelete értelmében, már a végzett munka mennyisége és minősége szerint lett díjazva.

Eredményeink, amit a gyár eddigi működése során elértünk, biztatók és figyelemreméltóak. Üzemünk ma már fontos helyet foglal el a magyar gyógyszeriparban. Tulajdonunkban van a büszke éüzem cím, most legutóbb pedig a vegyipar területén folyó munkaversenyben értünk el kiváló eredményt. Mindezek ellenére azonban még vannak megoldásra váró problémáink. Különösen a munkafegyelem terén. A késést, a hiányzást még jelenleg sem tudtuk megszüntetni. A jó, kollektív szellem kialakítása, egymás kölcsönös megbecsülése ugyancsak megoldásra váró probléma. Az új bérkategória elvét szintén tovább kell szilárdítanunk, annál inkább, mert még akadnak olyanok, akik uszitanak és demagóg szövegekkel lépnek fel.

Igérjük a pártkongresszus tiszteletére, hogy feladatainkat sikeresen megoldjuk, tovább szilárdítjuk a bér- és munkafegyelmet, s akkor nyugodtan elmondhatjuk: a jövőben még sikeresebben teljesítjük azt a feladatot, amit az egész dolgozó nép ránk bízott!

zógazdasági munka. Aljancs falusi pártszervezeteink a falun is a kongresszusi verseny élére. Ugy dolgozzanak, hogy megfeleljenek annak a bizalomnak, amit a Megyei Pártválasztmány fentemlített levelében előlegezett pártszervezeteinknek: „A Megyei Pártválasztmány meg van győződve arról, hogy megynk minden pártszervezete, de személy szerint minden kommunista azon lesz, hogy a pártkongresszus tiszteletére indított versenyben az ő községe, városa, termelőszövetkezte élénjárjon, mert ezzel nemcsak maguk, hanem egész dolgozó népünk életszínvonalának emelését segítik elő.”

Dulles európai látogatásának angol és francia sajtóvisszhangja

(MTI) A hétfői angol és francia lapok továbbra is részletesen kommentálják Dulles európai „villám-látogatását”.

Az angol burzsoá sajtó nem titkolja aggodalmát Dulles tervei miatt: a konzervatív „Daily Telegraph” — ugyanakkor, amikor Dulles látogatása kapcsán „a nyugati hatalmak egységének” fontosságát eseteli — kiemeli: „tévés lenne, ha a nyugati politika merevvé válna a genfi értekezlet előtt és így nem engedne elég mozgási szabadságot a tárgyalásokra”.

A „Yorkshire Post” köntörfalazás nélkül kijelenti: Dulles Londoni és párizsi tárgyalásai több kárral járnának, mint haszonnal, ha e tárgyalások eredménye olyan figyelmeztetés lenne, amely már megkezdődése előtt sötét felhőt borítana a genfi értekezletre.

A francia sajtó az óvatos várakozás hangján ír. A jobboldali „Figaro” egyfelől olyan véleményt nyilvánít, hogy az indoknái „közös front” kialakítása feltétlenül szükséges, ugyanakkor azonban kijelenti: Londonban

Dulles bizonyos tartózkodással fogadják. Párizsban pedig kiváltképpen arra törekednek, hogy ne veszélyeztessék már előre az ázsiai konferencia (vagyis a genfi értekezlet) eredményeit fenyegető jellegű nyilatkozataival.

A „Populaire” cikkírójának szavaiba komoly aggodalom vegyül: ez a hét — hangsúlyozza — súlyos következményeket rejt magában az indoknái háború története számára és következőképpen az egész szabad világ (értsd: a kapitalista tábor) számára.

Európa antifasiszta ellenállási harcosai Buchenwaldban megfogadták: nem tűrik az SS-hóhérok újrafellegyverzését

A Weimar közelében lévő Buchenwaldban, a hitleri fasiszták egykori hírhedt koncentrációs táborának területén vasárnap kegyeltes és harcos szellemű nemzetközi ünnepséget tartottak a fasiszta barbárok áldozatainak emlékére. Az ünnepséget ötezer külföldi és nyugatnémet antifasiszta ellenállási harcos vett részt, míg a Német Demokratikus Köztársaságból 40.000 hazafi zarándokolt Buchenwaldba.

A nagygyűlésen Johannes Dieckmann, a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának elnöke hangsúlyozta: — A Német Demokratikus Köztársaságban olyan társadalmi viszonyok uralkodnak, amelyek egyszersmindenkora lehetővé teszik a fasiszta és a militarizmus felújítását Németország keleti részén. Az új, demokratikus és békeszerető Németország nevében kijelentem, hogy SS-Európa feltámasztását, az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésével, a német fasiszta bármilyen formá-

ban történő felújítása ellen költendő nemzetközi egyezményvel kell megakadályozni.

Az egyes európai országok küldöttségei ezután nemzeti himnuszok hangjai mellett a térség közepén felállított kőedényhez léptek és elhelyezték benne az Oradourból, Lidicéből, Auschwitzból, Dachauból, Mauthausenből, Majdanekből és a fasiszta rémtettek más színhelyéről hozott földet. Erre a véráztatott földre tettek esküt az egyesereglött tízezek.

Az eskü szövege, amelyet Forcinál, volt francia miniszter olvasott fel, a többi között így hangzik:

— Esküszünk: nem tűrjük, hogy a hóhérok és vezetőik kezébe újra fegyvert adjanak a népek legválságára és lemesárlására. Esküszünk, hogy szenvedésben és harcban kikovácsolódott egységünket tovább erősítve együttműködünk a népek közötti megértésért, a népek biztonságáért, függetlenségükért, békejénél és szabadságának kivívásáért.

A Francia Kommunista Párt közleménye a „L'Humanité-Dimanche” április 11-i számának elközbocsátásáról

A „L'Humanité” hétfői számának közli a Francia Kommunista Párt közleményét a „L'Humanité-Dimanche” április 11-i számának elközbocsátásáról. A párt közleménye a többi között ezeket mondja:

„A kormány, minden főványosság felrugásával, ostroavalláspótot teremtett Párizsban abban a negyedében, ahol a „L'Humanité”-t nyomtatják. Martinlaud-Deplat rendőrsége megakadályozta a „L'Humanité-Dimanche” 240.000 példányának megjelenését, amelyek Párizsban és Párizs környékén kerültek volna elosztásra, vidéken pedig megkérdőjelezték, hogy megakadályozza a már szétküldött 290.000 példány terjesztését.

A „L'Humanité-Dimanche” e számának elközbocsátása azt az ürügyet hozták fel, hogy a lap

„Az Indoknában ontott vér árfolyama emelkedik a newyorki tőzsdén” címmel cikket közölt a Vietnamban kötdendő béke érdekében. A „L'Humanité-Dimanche” ismét leleplezte a szennyes vietnami háborút, melynek bezzintetését a francia nép követeli.

Könnyű felismerni, milyen indítókok készítettek a kormányt a lap elközbocsátására.

John Foster Dulles úton van Franciaország felé és Laniel s társai nyilvánosan szolidaritást kívánnak vallani az ázsiai háború folytatásával és Európa militarizálásával.

A kormány azt reméli, hogy önkényes intézkedéseivel eltántoríthatja a kevésbé szilárd békeharcosokat.

A kormány csapást akart mérni a „L'Humanité”-ra.

Több mint 220.000 néző a Mo'szejev együttes előadásain

A Szovjetunió Állami Népi Táncegyüttese február 28-a óta tartózkodik hazánkban. Azóta Budapestén és vidéken összesen 35 előadásra több mint 220.000 nézőnek nyújtottak felejthetetlen élményt.

A búcsúelőadást vasárnap este Budapestén, az Erkel-színházban tartotta meg a Szovjetunió Állami Népi Táncegyüttese. Az utolsó szám után Igor Mojszejev Sztálin-díjas, a Szovjetunió népművésze, az együttes vezetője is megjelent a színpadon, hogy a magyar közönségtől búcsúzzon. A szünet nem akaró üdvözlés közepette egymásután vonultak fel

a színpadra az Állami Operaház, a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese, az Állami Népi Együttes és a SZOT együttes vezetői.

A búcsúelőadás után a margitszigeti Nagyszállóban a Magyar-Szovjet Társaság búcsúvacsorát adott a Szovjetunió Állami Népi Táncegyüttesének tiszteletére. A búcsúvacsorán Erdői Ferenc igazságügyminiszter, az MSZT elnöke közvetlen, baráti szavakkal mondott köszönetet az együttesnek magyarországi vendégszereléséért.

Igor Mojszejev választott az üdvözlésre.

A magyar ipar termékeit is bemutatjuk a milánói nemzetközi vásáron

Az április 12-én kezdődött milánói nemzetközi árumintavásáron a Magyar Kereskedelmi Kamara is résztvesz.

A legutóbb megkötött olasz-magyar kereskedelmi megállapodás módját ad arra, hogy a kiállítás alkalmával is komoly üzletkötések jöjjenek létre és szorosabbra fűződjenek kereskedelmi kapcsolataink.

Uj vitamínos édességek készülnek

Sörgyártásunk egyik melléktermékét, a sörélesztőt eddig csak takarmányozásra használták. Ebből a melléktermékből évente tíz vagon gyűlt össze sörgyárainkban. Az élelmiszeripari kutatók kísérletei alapján ezt a B, C és D vitamint tartalmazó mellékterméket a jövőben felhasználják az édesiparban is. A budapesti keksz- és ostyagyárban és a budapesti csokoládégyárban rövidesen megkezdik a magas vitamintartalmú sörélesztővel ízesített cukorkák, kekszek és nápolyiszalétek gyártását s az új vitamínos édességek még ebben az évben forgalomba kerülnek. (MTI)

A nincstelének festője DERKOVITS GYULA

1894 április 13-án született a magyar festészet ihletett mestere Derkovits Gyula és húsz évvel ezelőtt hullott ki kezéből fegyvere: az ecset.

Szombathelyi iparoscsalád gyermeke volt. Kora ifjúságától szinte ösztönösen vonzódott későbbi hivatásához, de a körülmények arra kényszerítették, hogy asztalos legyen. Kedvetlenül végezte munkáját: művészi elhivatottságának érzése feszítette, egyetlen vizsgálta és menedéke a rajz. Kibíráhatatlan volt számára az otthoni élet, ezért 20 éves korában 1914-ben önként jelentkezett katonának. Két évet töltött a harc-téren, onnan súlyos betegséggel tért haza.

1918-ban iratkozott be a képzőművészeti szabadiskolába. Természetesen, mint minden kezdő művészre, rá is hatottak tanítói. De művészi egyénisége, mondanivalójának forradalmisága sajátos egyéni utakat keresett. Kínzó vajudások után jutott el ahhoz a stílushoz, amellyel — úgy vélte — festői hitvallását és emberi eszméjét a legjobban tudja kifejezni. Emberi és művészi hitvallását így fogalmazta meg: „Össze kell kötni a képzőművészetet a mondani-valóval, mert az embernek biztosan van közölnivalója. Mint festőnek és mai embernek, érzem, hogy kötelességem életünk és társadalmunk jelenségeit maradéktól nélkül kifejezni. Azt hiszem, hogy teljesítem is ezt, amikor az aktuális dolgokat tudomásul veszem.”

A mentőszolgálat megjavításáért

Április 5-én a II. sz. Belklinikáról egy súlyos beteget kellett volna a mentőkocsinak elszállítani. Klinikánk a mentőkocsit szabályszerűen megigényelte. A beteget azonban még két napig a klinikán kellett tartani, mert a mentőállomás többszöri telefonálásra sem küldte ki a kocsit. Két nap múlva végül közölték ki-

Művei a festői lázadás és a proletár osztályharc kifejezőivé váltak. Képeihez a kizsákmányoltak, az elnyomottak, a munkások életéből merítette a témát, mint például: „Külvárosi részlet”, „Halárus”, „Terror”, „Nemzedékek”, „Hidépítők”, „Fázó parasztság”, „Anyja”. A realizmus megdöbbentő erejével hat a szemlélőre: a *Dózsa sorozata*.

Képeivel szegettel ábrázolja a kizsákmányolás ezernyi formáját végig szenvedő dolgozó embert és megdöbbentő erővel vádolja a kizsákmányoló osztályt, a kapitalista rend igazságtalanságát, brutalitását. Nem a lemondást, a megnyugvást, a belső békét hirdeti, hanem harcra buzdít, harcra mozgósít. Műveivel nem csupán ábrázol, hanem bizonyít, érvel, ítélt, tiltakozik és lelkesít. Ugyanakkor megmutatkozik lángoló hite, optimizmusa, bizakodása abban, hogy a nincstelének jövője szebb, derűsebb, boldogabb — emberhez méltóbb lesz.

Derkovits Gyula fiatalon

40 éves korában egyedül, magáramagyhagyottan halt meg. Ugy, ahogy élt a kapitalizmus embert és igaz művészt egyaránt tipró korszámban. De élete és művészete részévé vált az akkor még nyomorúságban sanyló magyar mil-liók kultúrájának és annak a magyar kulturális közelmúltjának egyik értéke, amit büszkén vall magának felszabadult népünk.

Ugy szokott lenni, senyben előjárókat figyelemmel kísérik: voltak az Uj Kenyér a tanácshoz: „Az értékelés sz Kenyér az összes is kihordta. Meg kell tele van az udvara mondják. Amikor a tanács valóban találtak val kérre való érejt is — Ez mi? Így h Trágya a javá zott a válasz. Ezt a vetett kukorica fés lékoljuk. — Az más, ebbe belekötöni — minde ja. Hiszen számtalan sal fejlődik addig a egy termelőszövetke haladja a termelés társait. A termelési bizot nács becsleke szerin ra elvégzik a kuko körszében, s közben korrepa sarabolása munkából a másikb a paraszt ember, ké esik ki kezéből a

Nagy művészeti esemény volt

Verdi: Requiem-jének bemutatása

Kiemelkedő művészi eseményt jelentett Verdi: „Requiem”-jének vasárnapi előadása a Központi Kultúrotthonban. A 130 tagú Budapesti Kórus, a szólisták és a Debreceni MAV Filharmonikusok egyaránt lelkes összmunkával, Forrai Miklós karnagy kiváló vezényletével a nagy művészi élmény forró légkörét teremtették meg.

A Budapesti Kórus az oratóriuménekítés műfajában kétségkívül az első helyen áll. Fegyelmettsége, a stílusban való elmélyültsége, lelkesége példamutató. Tónusa eszményien kiegyenlített, árnyalásokban igen gazdag, a sejtelmes pianissimótól a diadalmasan fénylő fortéig egyaránt tökéletesen érvényesíti a mű dinamikai hullámzását. Drámai szuggesztivitással és plasztikus szólamvezetéssel tudja kifejezni a műnek eszmei tartalmát, mely mondanivalót. A MAV Filharmonikusok zenekarárt mintha kicserélték volna: olyan szivvel, lélekkel játszottak, olyan gondossággal dolgozták ki szólamait, hogy nem maradt ki előadásukban a mű egyetlen részlete sem. Különösen a fuvókat kell kiemelni, akik kitartó munkával fokozatosan törnek a legmagasabb színvonal felé, művészi lelkesedéssel törekednek a legjobbra.

A szólisták közül elsőnek kell kiemelniük Szecsódi Irént, aki gyönyörű dallamformálással, átszellemültséggel, tökéletesen frazirozással, eszményi stíluszékekkel oldotta meg feladatát. Báthy

Anna után ma ő a legkiválóbb oratórium-énekesnő. Németh Anna teltzengésű, meleg althangját nagy drámai szenvedély fűti. Izgón életteltjes dallamformázása hatalmas feszültséget tud teremteni, még akkor is, ha néha az átélés lendületében kisebb csorbát szenved az intonáció, vagy a ritmus pontossága. A két operaházi művésznő mellett a Néphadsereg Művészegyüttesének fiatal tagjában, *Ilofalvy* Róbertben értékes, diadalmas vivőerejű tenoristát ismertünk meg. Hangja heroikus zengésű, igazi hőstenor. Most még főbb jellegzetességeiben operai tenor, de komoly becsvágyat tekintve, rövidesen el fog jutni a sajátosan oratóriumi stílushoz is. *Horváth* László, a győri színház tagja, aki tavaly Debrecenben működött, a basszuszólót biztos muzikalitással, tiszta intonációval és nemes stíluszékekkel oldotta meg.

Forrai Miklós karnagy debreceni származású, az itteni konzervatórium neveltje. Ma a legkiválóbb kórusvezetők közé tartozik, azonban nagy meglepetés volt, hogy a zenekari vezénylés ágas-hogas művészetét, virtuóz technikáját is milyen alaposan elsajátította az utóbbi években. Más technikát kíván a kórusvezénylés és más a zenekar kézbe tartása. Forrai megtanult biztos kézzel bánni a zenekarral, mozdulatai felszabadultak, egész dirigensi mivolta elmélyült, határozott és nagyvonalúvá vált. Verdi „Requiem”-je régebben *Failoni*-nak, a világhi-

kánkkal, hogy négy mentőautó javítás alatt állt, egy kocsit pedig nem tudja a forgalmat ellátni. Helyes lenne, ha a tanács és az illetékes minisztérium felfigyelne erre a problémára és akkor végre Debrecenben is megjel volna a mentőszolgálat! Tőzsér Antalné intéző-nővér, II. sz. Belkli-

A megyei

Gyorsan halad a ügy, mint az unalr kon. Egyre több m se válik sürgősve vetkezetekben — nütt, Hajdúszovátor ben megy a munk ményeket gyakran nács — meghallga lési bizottság tagj nyét.

A termelési biz mindenütt ott v hogy termelőszövet egyenileg dolgozik ja. Erdekl, hogy t folyik a községben szik minden jóérze községe több búzá kukoricát és külö szert adjon az or nak. Természetes, n ben sajtó jövedelm sért is dolgozik.

Tíz tsz és tsz az éle

A felszabadulás mával adták át a vándorzásaját az, termelőszövetkezetn illetve tszcs között, elsőnek lenni. Am rozás fűti a szövet el akarják nyerni a bizottság vándorzás vetéssel egyidőben ősi vetésű gabonát végezték el a simit trágázást.

Ugy szokott lenni, senyben előjárókat figyelemmel kísérik: voltak az Uj Kenyér a tanácshoz: „Az értékelés sz Kenyér az összes is kihordta. Meg kell tele van az udvara mondják. Amikor a tanács valóban találtak val kérre való érejt is — Ez mi? Így h Trágya a javá zott a válasz. Ezt a vetett kukorica fés lékoljuk. — Az más, ebbe belekötöni — minde ja. Hiszen számtalan sal fejlődik addig a egy termelőszövetke haladja a termelés társait.

Hol a Kodály

A termelőszövetke ményeiről beszélve, elmúlt héten arról, szágoshírű Kodály port nagyobb gondo kulturmunkára, m mezőgazdasági felad zésére. Ez a vélemény eredményeképpen A tszcs tizedik lett ben. Abban az idő meg a Magyar Rádi csoportot és népdak a kórustól. A kul elért siker azonban a is nagyobb igyekez a csoport tagjait, hogy nekigyürkőznek kezd értékelésre el magukat a versenyb Nem hagyják a egyenileg gazdálk Hogy csak egyet em közül: ifj. Tarr Mih közönségi pártértekez gyar-Szovjet Társasá vében mondott üdvö ígérte akkor, hogy kongresszusa tisztele 15-re a kukorica ki végzi a vetést. Nem

A megyei pártbizottság zászlajának tulajdonosa akar lenni a hajdúszováti Uj Kenyér tsz

Gyorsan halad az idő, nem úgy, mint az unalmas téli napokon. Egyre több munka elvégzése válik sürögőssé a termelősövetkezetekben — mint mindenütt, Hajdúszovát is. Versenyben megy a munka és az eredményeket gyakran értékeli a tanács — meghallgatva a termelési bizottság tagjainak véleményét.

A termelési bizottság szeme mindenütt ott van. Mindegy, hogy termelősövetkezetben, vagy egyénileg dolgozik egy-egy tagja. Erdeklő, hogy milyen munka folyik a községben. Arra törekszik minden jóérzésű gazda, hogy községe több búzát, cukorrépát, kukoricát és különböző élelmiszert adjon az ország dolgozóinak. Természetesen, ezzel egyidőben saját jövedelmének növeléséért is dolgozik.

Tíz tsz és tszcs között az élen

A felszabadulás ünnepe alkalomán adták át a községi tanács vándorzászlaját az Uj Kenyér termelősövetkezetnek. Tíz tsz, illetve tszcs között nem könnyű elsőnek lenni. Az nagy elhatározás futni a szövetkezet tagjait: el akarják nyerni a megyei pártbizottság vándorzászlaját is. A vetéssel egyidőben ápolják az őszi vetésű gabonát, 220 holdon végezték el a simítózást és műtrágyázást.

Ugy szokott lenni, hogy a versenyben előjárókat különösen figyelemmel kísérik a társak. Így voltak az Uj Kenyérrel is. Mentek a tanácshoz:

„Az értékelés szerint az Uj Kenyér az összes istállótrágyáját kihordta. Meg kell csak nézni, tele van az udvara trágyával!” — mondják.

Amikor a tanácstól kintjártak, valóban találtak vagy húsz székere való érett istállótrágyát.

— Ez mi? Így hordták ki?
— Trágya a javából — hangzott a válasz. Ezt a négyzetesen vetett kukorica fészkeibe tartalékoljuk.

— Az más, ebbe nem lehet belékötni — mindenki beláthatja. Hiszen számtalan apró fogással feloldják addig a dolog, hogy egy termelősövetkezet jóval túlhaladja a termelésben versenytársait.

A termelési bizottság és a tanács becslése szerint április 20-ára elvégzik a kukoricavetést a községben, s közben halad a cukorrépa sarabolása is. Egyik munkából a másikba megy most a paraszt ember, késő ősziig nem esik ki kezéből a munka.

Hol a Kodály tszcs?

A termelősövetkezetek eredményeiről beszélve szó esett az elmúlt héten arról, hogy az országoshírű Kodály termelőcsoport nagyobb gondot fordít a kultúrunkára, mint a tavaszi mezőgazdasági feladatok elvégzésére. Ez a vélemény az értékelés eredményeképpen alakult ki. A tszcs tizedik lett a versenyben. Abban az időben látogatta meg a Magyar Rádió a termelőcsoportot és népdalokat vett fel a körülről. A kultúrunkában elért siker azonban a termelésben is nagyobb igyekezetre serkentette a csoport tagjait. Elhatározták, hogy nekigyürkőznek és a következő értékelésre előrébb küldik magukat a versenyben.

Nem hagyják magukat az egyénileg gazdálkodók sem. Hogy csak egyet említsünk a sok közül: ifj. Tarr Mihály nemrég a községi párttervezleten a Magyar-Szovjet Társaság tagjai révén mondott üdvözlőt. Megígérte akkor, hogy az MDP III. kongresszusa tiszteletére, április 15-re a kukorica kivételével elvégzi a vetést. Nem kell azt gon-

dolni, hogy könnyű a szó, elrepül és senki nem törődik Hajdúszovát, hogy beváltja-e valaki adott szavát, vagy pedig elfelejti és az ígért csak ígért marad.

Párosverseny Derecskével

Fodor János elvtárs mostanában került a községi tanács mezőgazdasági előadói tisztségébe. A termelési bizottsággal szoros kapcsolatot tart és így értesült arról is, hogy ifj. Tarr Mihály a párttervezleten tett vállalását 10 nappal előbb teljesítette.

A község a járási székhellyel: Derecskével vetélkedik. Derecs-

ke indította a versenyt még akkor, amikor alig-alig langyosodott a talaj — a munka legelején. A szovátiak kinttintésnek vették a kihívást, válaszoltak és egyben elhatározták, hogy ők kerülnek ki győztesen a versenyből. Igyekeztek már a vállalásból. Ha azonban csak vállalásnak, de nem dolgozóknak, nem sok értelme lenne. Amit megígérnek, azt tüzelt-vassal végre is hajtják. Haszna származik ebből a község és az egész ország dolgozóinak egyaránt.

— LEVAI E. —

Nyírmártonfalván 60.000 facsemetét ültettek el a fiatalok

A tavaszi faültetés nagy munkájából derekasan kivészik részüket a fiatalok. Nyírmártonfalván a DISZ tagjai és az úttörők lelkes csapatai 60.000 facsemetét ültettek el.

A nagyhegyesi Lenin tsz fiatalosága is jó munkával járult hozzá a fásítás sikeréhez. A határban már 10.000 facsemetét ültettek el.

Jókai-émlékbizottság alakult Debrecenben

Május 5-én lesz 50 éve, hogy Jókai Mór, a magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja elköltözött az élők sorából. E nagy írónak, a toll nagy mestereinek halála ötvenedik évfordulóján méltóképpen akar megemlékezni a felszabadult magyar nép, így Debrecen dolgozó népe is.

Az évforduló méltó megrendezésére Jókai-émlékbizottság alakult.

Kifagyott cukorrépa vetések pótvetése

Az elmúlt napokban fellépett kései fagy a cukorrépa vetésekben kárt okozott, mert a kikelt répáknak egy része kifagyott. A rendelkezések értelmében a kifagyott répa vetéseket azonos területen csak cukorrépa-val szabad pótolni és az idő előrehaladtával a magok minden késedelem nélkül el kell végezni. — Pótvetéshez a répa magot ugyanott kapja meg a termelő, ahol az első vetéshez megkapta.

A kifagyott vetés talaját nem szabad megszántani, hanem a szükséges magágyat a termelő boronával, ekekapával, vagy kultivátorral készítse elő és csak a legvégső esetben szabad a nagyon megülepedett talajt tárcsázni, de ekkor semmi körülmények között sem ajánlatos ezt elvégezni. Elég, ha a termelő 3-4 cm-es magágyat készít és ebbe a magot 2 cm mélységbe teszi le. Vetés után okvetlen hengerezni kell, mégpedig lehetőleg háromtagú nehézhengerrel.

Ajánlatos a vetés előtt közvetlenül holdanként legalább 50 kg pécstőt kiszórni, ami a növény fejlődését nagymértékben elősegíti, hogy ez által is a késedelem egy részét a növény behozza.

SZALAI FERENC
cukorgyári felügyelő

Egyszerre nem megy minden

Már huzamosabb ideje számított rá, hogy a Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat (vagyis a MÉH) kedves fiamat oklevéllel tünteti ki ama fáradságtalan tevékenységének elismeréséül, amellyel a gyűjtés előfeltételét, vagyis magát a mellékterméket és hulladékot előállítja. Bár a gyermek mindössze 10 éves, tehetsége ezen a téren valóban bámulatreméltó, s minden elfogultság nélkül állíthatom, hogy tiszteletet parancsoló. Erős a gyanyám, hogy a fővárosban összegyűjtésre kerülő hulladék tetemes része gyermekek saját produkciója s nincs kétségem a tekintetben, hogy az utókor őt mint korának legnagyobb melléktermék- és hulladékgyűjtőjét fogja nyilvántartani. Nem csekély büszkeség ez egy apa szívének, még akkor sem, ha a szívhez tartozó apa, valójában nem tudja, mi is az a melléktermék.

Nos hát, e nem mindennapos tehetségű gyermek keze alatt bármiféle szerves, vagy szervetlen anyaga órák, kedvezőbb

esetben percek alatt hulladékká fejlődik. Fiacskám mindössze harmincöt kiló, de önsúlyának havonta sokszorosát állítja elő melléktermékben. A kár, amely ezzel a készségével engem ér, épp úgy kiszámíthatatlan, mint ama haszon, amely népgazdaságunkra származik. Hogy olykor-olykor mégis megverem, az csupán ostoba önzésem rút következménye.

Meg kell azonban vallanom őszintén, hogy mindaz, amit itt elmondtam, inkább csak a közeli multra vonatkozik. Ujabbban ugyanis a gyermek az általános jellegű hulladékgyűjtésről egyre jobban áttér a fémhulladékok termelésére. Nem csekély örömmre ezen a téren már szinte művészi adottságokról tesz tanúságot. A napokban például mindössze fél nap alatt ezer darabra szedett szét egy évtizedek óta elromlott asztali állóórát. Függl, a tizenhetedik századbeli svájci mester remekművét. A tizenhetedik századbeli mester — a legendák szerint — tíz hónapig dolgozott az

VASÁRNAP TÖRTÉNT

Dohányos emberrel gyakran előfordul, ha elfogyott a cigarettája, újabb dobozzal vesz. Velem is ez történt április 11-én, vasárnap délután fél négy órakor. Betértem az Arany Bika Népbüféjébe, hogy egy doboz Kossuth cigarettát vásároljak. Velem volt két és fél éves kislíam is, aki mindjárt két krémes erejéig a zsebembe lépett. Míg ő a krémeset majsolta, egy 50 év körüli ember lépett a kiszolgáló asztal elé és egy doboz Munkás cigarettát kért. Körülbelül így:

— Legyen szíves egy doboz Munkás cigarettát adni.

— Nincs.

— De kérem, az imént láttam több dobozzal, oda tetszett hátra tenni. (Az asztalon lévő dohányos láda mögé mutatott.)

(Emelt hangon) — Értse meg kérem, nincs!

— Kérem — fizetek én érte 3 forintot is... (Rendes ár 2 forint), csak tessék adni. En, mint régi dohányos, jobban szeretem az erősebb cigarettát, azért kérek Munkást.

(Durván) — Nincs!
Ezután a vevő szó nélkül távozott.

A kislíam megkérdezte: „Apukám, méjt nem adnak a bácsinak cigarettát?”

— Kislíam, biztosan nincs olyan, amilyet a bácsi kér. (Ugyanis én előbb Kossuth cigarettát vettem. Azt adtak.)

— De van ott apuka, én játom.

— Értsd meg kislíam, nincs!

— De van — szögezte le határozottan a fiam.

Gondoltam, nem vitatkozom tovább a fiammal, hisz ő úgy sem tudja megkülönböztetni a cigarettákat. (Még ugyanis nem dohányozik.) Szó nélkül vártam ezután, hogy elfogyassa az utolsó falat krémesét is. Közben erősen néztem a dohányos ládát, hátha mégis igaza van a fiamnak. Ahogy jobban szemügyre veszem a cigarettás dobozokat, többek között látom,

hogy a láda sarkából kikandikál az egyik dobozról „Munkás...” Vajjon az milyen cigarettá lehet, tűnődöm... Talán a fiam jobban tud olvasni, mint én? — Nem lehet. Eppen meg akartam kérdezni, milyen „újfajta” cigarettá az ott a sarokban, amikor egy fehércabátos emberrel látom visszatérni a vevőt. (Főpincér lehetett, persze nem állítom — de akárhát volt, becsületesen járt el!) Valamit halkán magyarázott az elárusítónak, aki — bár nem hallottam, mit válaszolt — láttam, hogy a vállát rángatja.

A fehércabátos ember ezután legnagyobb csodálkozásra kivesz egy doboz Munkást a ládából és udvariasan a vevő elé teszi. Tessék! Az fizet. (Rendes árát, 2 forintot.)

Az elárusító aztán több doboz Munkás cigarettát vett elő a dohányos láda mögül, a ládába tette azokat, de úgy, hogy még véletlenül se láthassák rajta a felírást.

Ránéztem a kislíamra, aki újabb krémes reményében pislogott rám. Még egy krémeset vettem neki. — Megérdemelte.

Ezek után önkéntlenül felvetődik: miért dugdossák el egyesek a Munkás cigarettát — és kinek? Talán sok a sógor és koma, akik szintén Munkás cigarettát szeretnek szívni?

Olyat hallottunk már régebben is, hogy a citrom, vagy narancs a pult alá „félre lett téve”, de Munkás cigarettáról még nem hallottam. Ugy látom, az ismerősök most már citrom mellé Munkás cigarettát is óhajtanak. — Noha ők — akkor más is.

A fenti eset nem egyedülálló. Egy héttel ezelőtt a polgári földművelésügyi miniszter is ezt tapasztalhatta a vevő, ha éppen Munkás cigarettát akart venni. Akkor azt hittem, hogy ez kizárólag polgári specialitás, most már látom, hogy Debrecenben is átvették egyesek ezt a „munkamódszert”. E. B.

Ősszel megkezdődik a levelező oktatás a Debreceni Mezőgazdasági Akadémián

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat megjelenése után számos középszintű végzettséggel rendelkező mezőgazdasági szakember határozta el, hogy tovább tanul. Továbbtanulásuk elősegítése érde-

kében a Debreceni Mezőgazdasági Akadémián ez év szeptemberében megkezdődik a levelező oktatás. Ennek időtartama négy és fél év, amelynek elvégzése után a hallgatók a rendes oktatásban résztvevő hallgatókéval azonos értékű diplomát kapnak.

A levelező hallgatók jegyzeteikből tanulnak, levelezés útján konzultációs kérdéseket intéznek az akadémia tanszékeihez és félévenként több alkalommal felkeresik a főiskolát, ahol tantárgyi gyakorlatokat tartanak és beszámolnak tanulmányi munkájukról.

A levelező oktatásban való részvételre jelentkezhetnek mindazok a dolgozók, akik legalább két éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek és 22. életévüket betöltötték, de 40. életévüket még nem haladták meg. Az érdeklődőknek az akadémia igazgatósa jelentkezési lapot küld. A kitöltött jelentkezési laphoz csatolni kell az érettségi és orvosi bizonyítványt és legalább két éves szakmai gyakorlat igazolását. A jelentkezési lapok beküldésének határideje április 20. A levelező tagozatra jelentkezők részére április 26-tól május 20-ig matematikai és kémiai alapismeretekből felvételi vizsgát tartanak a mezőgazdasági akadémián (Debrecen, Böszörményi-út 104. szám).

No, dehát egyszerre nem megy minden...

TABI LÁSZLÓ

